

**POWIATOWY URZĄD PRACY W ŻYWCU
CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ**

ul. Łączna 28, 34-300 Żywiec
telefon: (33) 475-75-00, fax: (33) 475-75-51
www.pup.zywiec.pl, e-mail: kazy@praca.gov.pl

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE ŻYWIECKIM
ZA 2012 ROK**

**CZĘŚĆ PIERWSZA
- DIAGNOSTYCZNA**

Żywiec, marzec 2013r.

Spis treści	Strona
Wstęp	3
1. Sytuacja na lokalnym rynku pracy w powiecie żywieckim w 2012 roku	4
2. Struktura osób bezrobotnych w powiecie żywieckim w 2012 roku	8
2.1 Bezrobotni według wieku.....	8
2.2 Bezrobotni według posiadanego wykształcenia.....	9
2.3 Bezrobotni według czasu pozostawiania bez pracy	10
3. Analiza bezrobocia w powiecie żywieckim według zawodów	13
4. Analiza ofert pracy w powiecie żywieckim według zawodów	16
5. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie żywieckim	23
5.1 Zawody deficytowe.....	24
5.2 Zawody zrównoważone.....	27
5.3 Zawody nadwyżkowe.....	29
Wnioski	32
Spis tabel	33
Spis wykresów	33

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to jedna z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy, wynikająca z art. 9 ust. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy /tekst jednolity Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm./.

Analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych według zawodów pozwala wyłonić zawody nadwyżkowe i deficytowe w powiecie żywieckim, jak również stanowi źródło informacji dla osób stojących przed wyborem przyszłego zawodu lub pragnących zmienić, czy też uzupełnić posiadane kwalifikacje zawodowe.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych służy w szczególności do:

- określenia kierunków i natężeń zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy;
- stworzenia bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym;
- określenia odpowiednich kierunków szkoleń bezrobotnych, zapewniających większą efektywność organizowanych szkoleń;
- bieżącej korekty poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół);
- usprawnienia pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywalnej liczbie absolwentów według zawodów;
- ułatwienia realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Raport dotyczący zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzony został przy wykorzystaniu:

- Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departamentu Rynku Pracy pn. „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, Warszawa 2003;
- sprawozdania MPiPS-01 wraz z załącznikami nr 2 i 3;
- tabel wynikowych przetworzonych przez system Syriusz Std. dostępnych na stronie internetowej: www.mz.praca.gov.pl;
- Rozporządzenia z 01.06.2007r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 106, poz. 728);
- Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2004r. Nr 265, poz. 2644 z późn. zm.).

Celem niniejszej analizy jest przedstawienie sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2012 roku, a w szczególności informacji o zawodach osób zarejestrowanych oraz ofertach pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu.

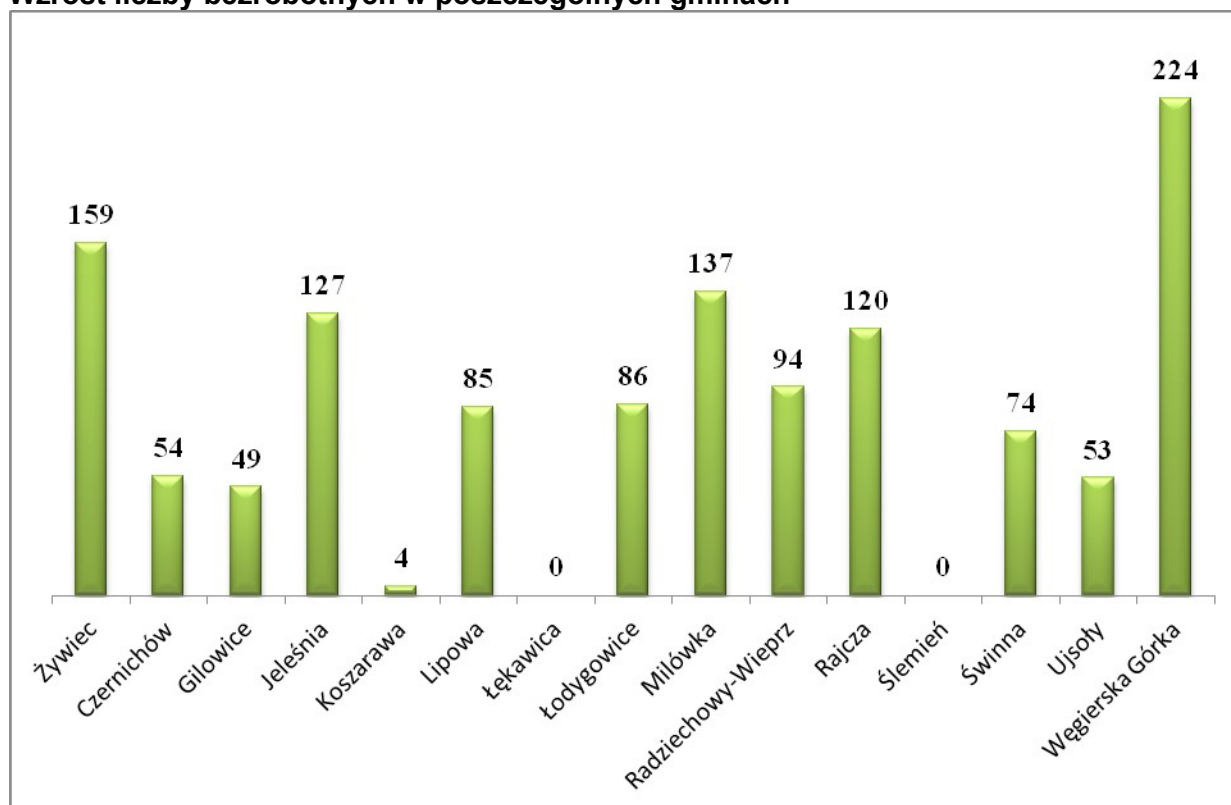
1. SYTUACJA NA LOKALNYM RYNKU PRACY W POWIECIE ŻYWIECKIM W 2012 ROKU

Na koniec 2012r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu zarejestrowanych było 8 696 osób bezrobotnych (w tym 4 392 kobiety), w porównaniu do roku poprzedniego było to o 1 266 osób więcej. W całym 2012r. zarejestrowane zostały **9 802 osoby bezrobotne** (o **1 412** osób więcej niż w 2011r.), a wyłączono z ewidencji **8 536 osób** (o **292** osoby więcej niż w 2011r.).

Tabela Nr 1
Liczba bezrobotnych według gmin

	Stan w końcu okresu			
	31.12.2011	31.12.2012	Wzrost/spadek	
			w liczbach	w %
Żywiec	1511	1670	159	10,52%
Czernichów	290	344	54	18,62%
Gilowice	252	301	49	19,44%
Jeleśnia	684	811	127	18,57%
Koszarawa	138	142	4	2,90%
Lipowa	545	630	85	15,60%
Łękawica	220	220	0	0,00%
Łodygowice	543	629	86	15,84%
Milówka	482	619	137	28,42%
Radziechowy- Wieprz	675	769	94	13,93%
Rajcza	557	677	120	21,54%
Ślemień	180	180	0	0,00%
Świnna	333	407	74	22,22%
Ujszoły	273	326	53	19,41%
Węgierska Górka	747	971	224	29,99%
Powiat	7430	8696	1266	17,04%

Wykres Nr 1
Wzrost liczby bezrobotnych w poszczególnych gminach

Jak wynika z danych statystycznych prezentowanych w Tabeli Nr 1 „Liczba bezrobotnych według gmin”, prawie we wszystkich gminach powiatu obserwujemy wzrost poziomu bezrobocia. Tylko w dwóch gminach poziom bezrobocia nie wzrósł w 2012r. w stosunku do stanu w końcu 2011r., tj. w gminie Łękawica i Ślemień.

Z danych statystycznych wynika, iż największy wzrost liczby osób bezrobotnych miał miejsce w gminie Węgierska Górka, w badanym okresie liczba bezrobotnych zwiększyła się o **224 osoby (29,99%)**, kolejno w gminie Milówka – wzrost o **137 osób (28,42%)**.

Według stanu na koniec 2012r. prawo do zasiłku posiadało **1 745** osób (w tym **760** kobiet). Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili **20,07%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Napływ do bezrobocia przedstawia liczbę bezrobotnych, jaka w danym okresie sprawozdawczym została zarejestrowana w urzędzie pracy. Z kolei odpływ z bezrobocia to liczba osób, które w danym okresie sprawozdawczym zostały z różnych przyczyn wyłączone z ewidencji bezrobotnych. Odpływ może być związany z podjęciem pracy subsydiowanej, niesubsydiowanej lub też z przejściem do bierności zawodowej (emerytura, świadczenie przedemerytalne, nauka w systemie dziennym). Może też być spowodowany niepotwierdzeniem gotowości do pracy, bądź dobrowolną rezygnacją z usług urzędu. Procesy te bezpośrednio mają wpływ na wielkość poziomu bezrobocia.

Poniżej zaprezentowano napływ i odpływ bezrobotnych w powiecie żywieckim w 2011 i 2012 roku.

Wykres Nr 2

Napływ bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2011 i 2012 w układzie miesięcznym

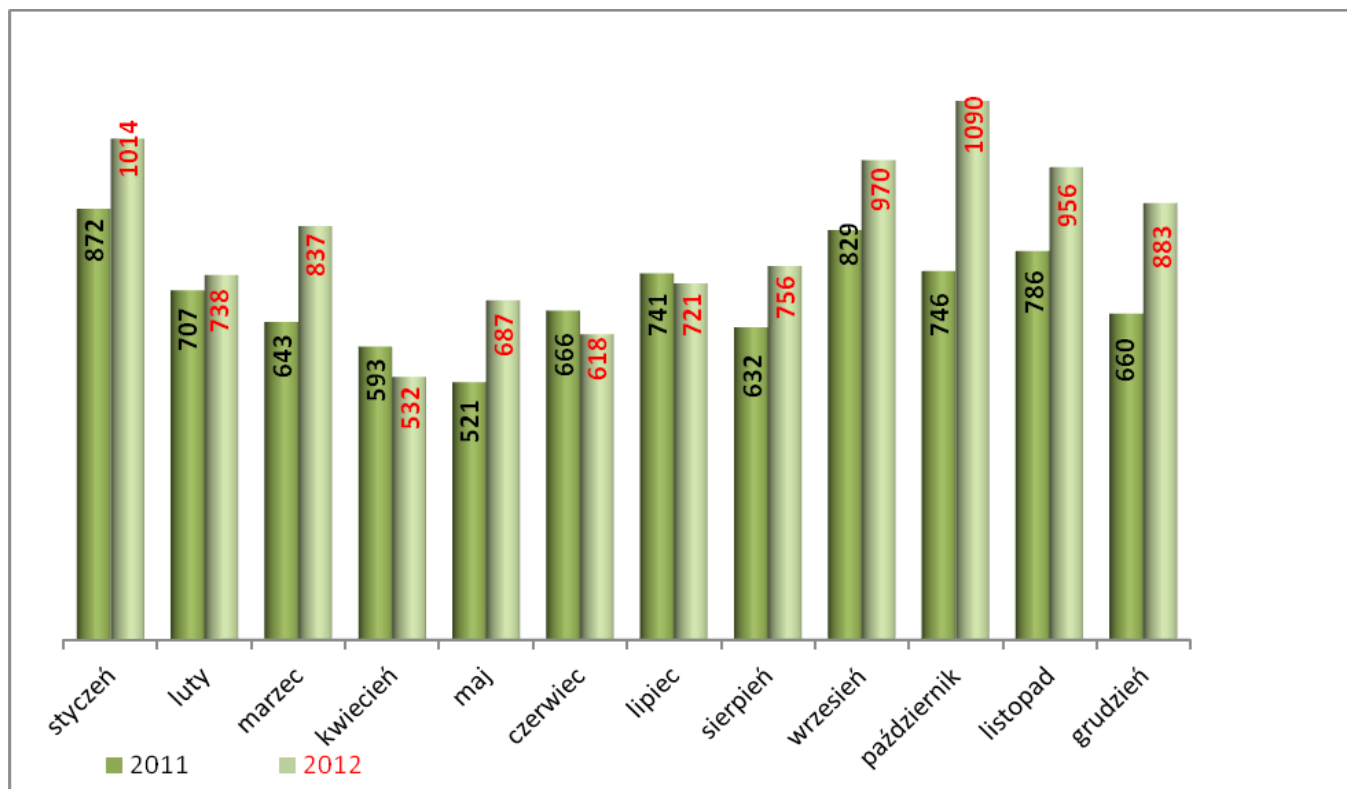
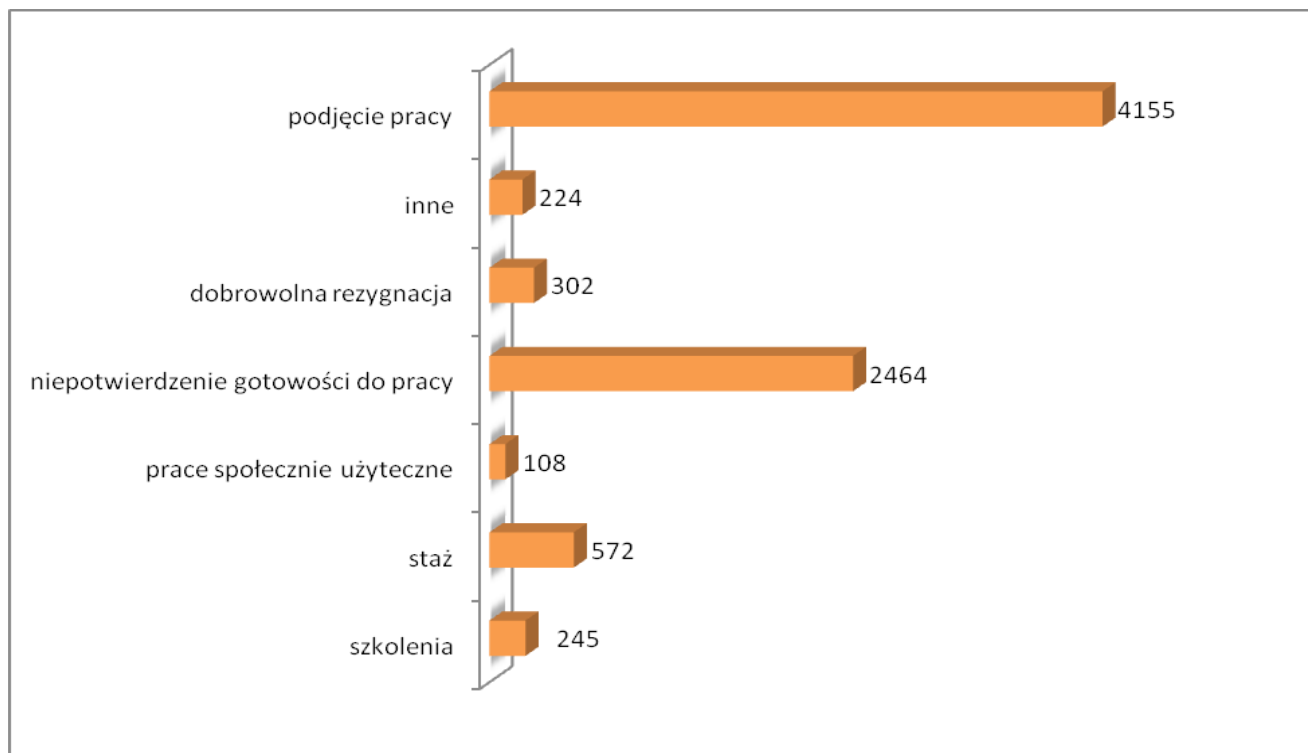

Tabela Nr 2

Rozliczenie „odpływu” bezrobotnych w latach 2011 i 2012 w powiecie żywieckim

	Rok	osoby wyłączone z ewidencji w roku ogółem	z tego z przyczyn								
			podjęcia pracy ogółem	podjęcie pracy niesubsy- diowanej*	szkolenia	staż	przygotowanie zawodowe	prace społecznie użyteczne	niepotwierdzenie gotowości do pracy	dobrowolna rezygnacja	Inne
Powiat żywiecki	2011	8244	3839	3566	55	467	5	95	2594	276	332
Powiat żywiecki	2012	8536	4155	3796	245	572	0	108	2464	302	224

Wykres Nr 3
Odływ bezrobotnych w powiecie żywieckim w 2012r.

W 2012r. w powiecie żywieckim do głównych przyczyn wyłączeń należały:

- podjęcie pracy – 48,68% (z tego 91,36% z tytułu podjęcia pracy niesubsydiowanej);
- niepotwierdzenie gotowości do pracy – 31,67%.

Należy zaznaczyć, że dominującą przyczyną wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych są wyłączenia z tytułu podjęcia pracy. Na uwagę zasługuje również fakt, że w roku 2012 wzrosła liczba bezrobotnych podejmujących pracę bez udziału środków będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu. W porównaniu z rokiem 2011, w 2012r. odnotowano spadek liczby osób wyrejestrowanych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy. Pozytywnym jest fakt, iż wzrosła liczba osób bezrobotnych wyłączonych z tytułu podjęcia stażu, szkoleń oraz prac społecznie użytecznych.

2. STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH POWIECIE ŻYWIECKIM W 2012 ROKU

2.1. Bezrobotni według wieku

Porównując strukturę zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie żywieckim w końcu roku 2012 do tożsamyh danych w końcu roku 2011 obserwujemy, iż we wszystkich przedziałach wiekowych nastąpił wzrost ilości zarejestrowanych bezrobotnych, co wynika ze wzrostu poziomu bezrobocia. W 2012r. największą grupę stanowiły osoby bezrobotne w wieku od 25 do 34 lat – było ich w ewidencji osób bezrobotnych 2357 i stanowili oni 27,10% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W grupie tej obserwujemy wzrost ilości osób bezrobotnych o 328, który nie przedkłada się na wzrost % udziału tych osób w liczbie ogółem bezrobotnych, bowiem w grupie tej w 2012r. w stosunku do 2011r. obserwujemy spadek o 0,21%. Największy wzrost, bo o 409 osób bezrobotnych w porównaniu do 2011r. można zaobserwować wśród osób w wieku 35 do 44 lat – liczba bezrobotnych wynosiła w końcu 2012r. 1864 osób i w grupie tej obserwujemy najwyższy wzrost % w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. W grupie tej procentowy udział w ogóle bezrobotnych wynosił na koniec 2012r. 21,44%, natomiast w końcu 2011r. 19,58%. Kolejna grupa to osoby do 24 roku życia – w końcu 2012r. w ewidencji osób bezrobotnych było ich 1 836 osób (wzrost o 154 osoby). W grupie tej zauważamy spadek procentowy poziomu bezrobocia – w końcu 2012r. stanowili oni 21,11%, w końcu 2011r. 22,64%. Wzrost w 2012r. również obserwujemy w grupie od 45 do 55 lat o 219 osób. Liczba bezrobotnych w tej grupie wynosiła 1 688 osób, w grupie tej również obserwujemy spadek procentowy poziomu bezrobocia – w końcu 2012r. 19,41%, w końcu 2011r. 19,77%. Ostatnią, najmniej liczną grupę bezrobotnych stanowią osoby powyżej 55 roku życia – 951 osób. Niestety w niej również odnotowano wzrost o 156 osób, jak również w grupie tej obserwujemy nieznaczny wzrost procentowy udział w ogóle zarejestrowanych, który wyniósł w 2012r. 10,94%, zaś w 2011r. 10,70%.

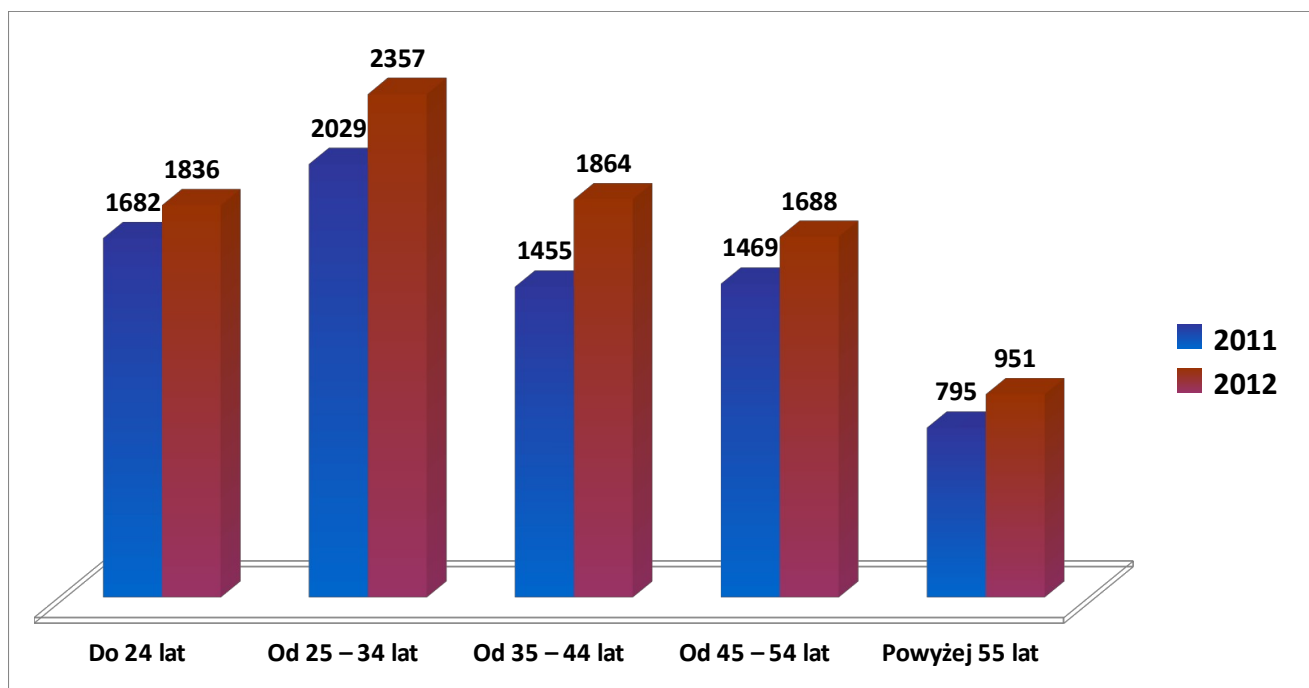
Tabela Nr 3

Liczba bezrobotnych według wieku, stan na koniec 2011 i 2012 roku

Grupy wieku	Zarejestrowani bezrobotni (stan w końcu roku):			
	2011		2012	
	ogółem	% do ogółem	ogółem	% do ogółem
Ogółem	7430	100,0	8696	100,0
Wiek w latach				
Do 24 lat	1682	22,64	1836	21,11
Od 25 – 34 lat	2029	27,31	2357	27,10
Od 35 – 44 lat	1455	19,58	1864	21,44
Od 45 – 54 lat	1469	19,77	1688	19,41
Powyżej 55 lat	795	10,70	951	10,94

Wykres Nr 4

Liczba bezrobotnych według wieku stan na koniec 2011 i 2012 roku

2.2 Bezrobotni według posiadanego wykształcenia

Poziom wykształcenia osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie jest niski. Ponad 57% zarejestrowanych bezrobotnych ma wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej. Procentowy udział osób bezrobotnych w poszczególnych kategoriach wykształcenia utrzymuje się na poziomie zbliżonym do danych z 2011r. Obserwujemy nieznaczny wzrost % udziału osób bezrobotnych w grupie z wykształceniem zasadniczym zawodowym, w pozostałych grupach obserwujemy spadek.

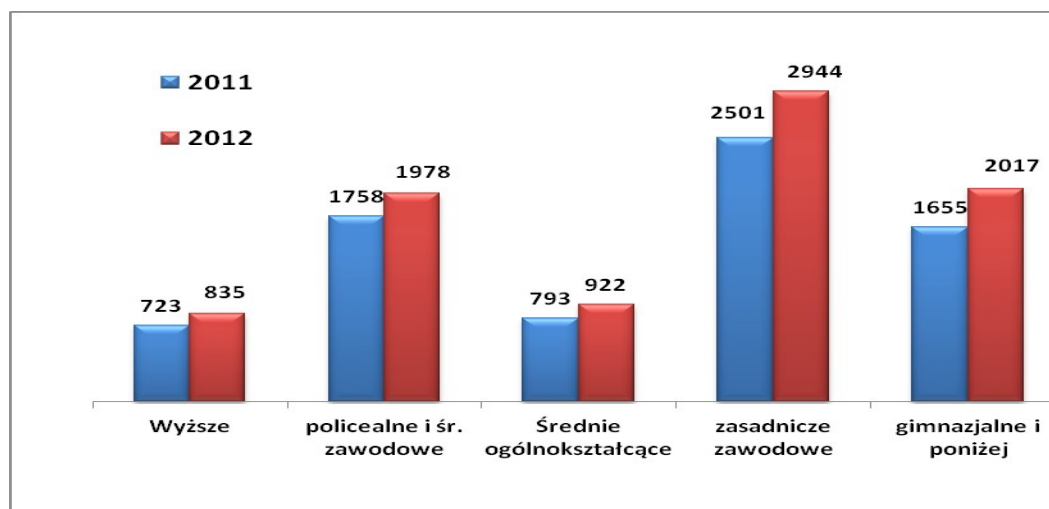
Tabela Nr 4

Liczba bezrobotnych według wykształcenia stan na koniec 2011 i 2012 roku

Wykształcenie	Zarejestrowani bezrobotni (stan w końcu roku):			
	2011		2012	
	ogółem	% do ogółem	Ogółem	% do ogółem
Ogółem	7430	100,0	8696	100,0
z tego z wykształceniem				
wyższym	723	9,73	835	9,6
policealnym i średnim zawodowym	1758	23,66	1978	22,75
średnim ogólnokształcącym	793	10,67	922	10,6
zasadniczym zawodowym	2501	33,66	2944	33,86
gimnazjalnym i poniżej	1655	22,28	2017	23,19

Wykres Nr 5

Liczba bezrobotnych według wykształcenia stan na koniec 2011 i 2012 roku

Jak wynika z prezentowanych danych największy wzrost liczby osób bezrobotnych nastąpił wśród osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i poniżej.

2.3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy dla osób bezrobotnych ma szczególne znaczenie, bowiem wpływa on bezpośrednio nie tylko na sytuację ekonomiczną tej osoby, ale również znajduje swoje odzwierciedlenie w zmniejszającej się możliwości znalezienia zatrudnienia przez tę osobę. Długi okres pozostawania bez pracy doprowadzić może do braku gotowości do jej podjęcia. Długotrwałe bezrobocie jest zjawiskiem dość powszechnym wśród zarejestrowanych bezrobotnych w naszym kraju. Czas pozostawania bez pracy ma znaczący wpływ na dalszą aktywność zawodową osób bezrobotnych. Jak wynika ze statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu największy odsetek osób bezrobotnych jest wśród osób znajdujących się w ewidencji najdłużej - powyżej 12m-cy. Według stanu na 31.12.2012r., aż 35,9% ogółu zarejestrowanych pozostawało bez pracy ponad rok. W kategorii tej obserwujemy nieznaczny spadek procentowego udziału osób bezrobotnych w stosunku do danych za 2011r. Kolejną grupą są osoby bezrobotne przebywające w ewidencji osób bezrobotnych do 3 m-cy. W 2012r. obserwujemy w tej grupie wzrost w stosunku do danych za 2011r. Jak wynika z analizy tych danych w grupie tej znajdują się w znacznej mierze osoby poprzednio pracujące posiadające prawo do zasiłku. Znaczną grupą wśród bezrobotnych stanowią osoby pozostające w ewidencji od 3 do 12 m-cy. W końcu 2012r. obserwujemy spadek procentowy udziału osób bezrobotnych w tych grupach w stosunku do danych statystycznych z końca 2011r. Wzrost obserwujemy również w grupie osób bezrobotnych pozostających w ewidencji do 1 m-ca - najmniejszej w grupie tej kategorii struktury bezrobocia. Taka sytuacja z pewnością związana jest bezpośrednio ze zwolnieniami z przyczyn dotyczących zakładów pracy w 2012r., szczególnie w IV kwartale. Zaznaczyć trzeba, iż w 2012r. 523 osoby zostały zwolnione w ramach zgłoszonych zwolnień grupowych. Oprócz zwolnień grupowych liczne podmioty gospodarcze z uwagi na skutki kryzysu podjęły decyzję o redukcji zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych.

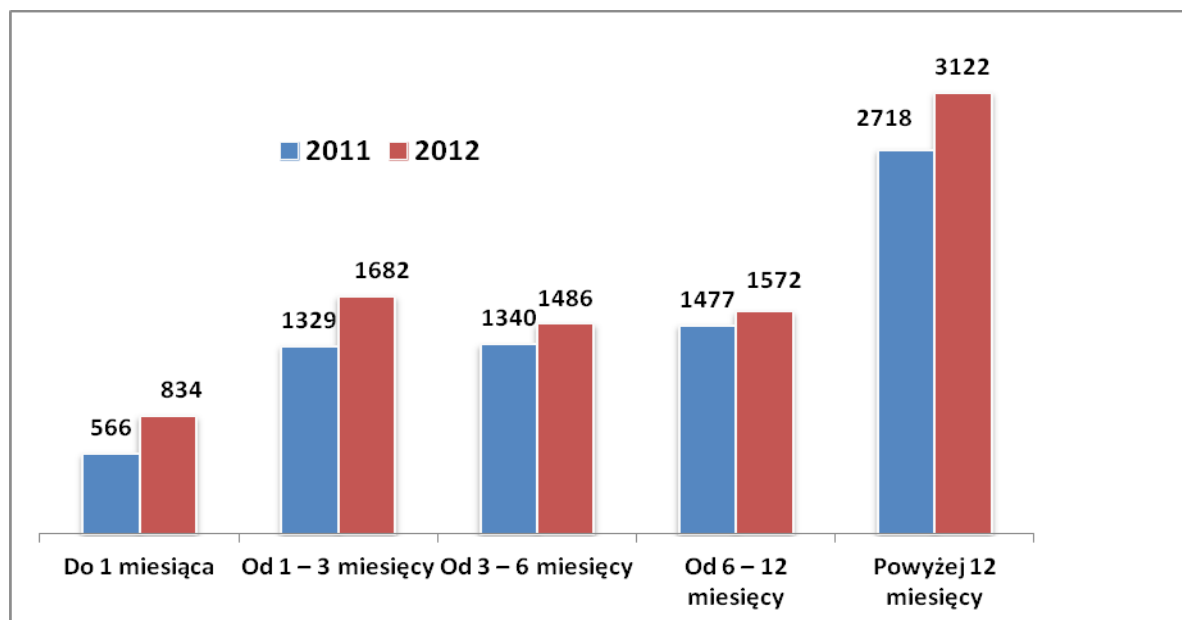
Tabela Nr 5

Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy, stan na koniec 2011 i 2012 roku

Czas pozostawania bez pracy	Zarejestrowani bezrobotni			
	2011		2012	
	ogółem.	% do ogółem	ogółem	% do ogółem
Ogółem	7430	100,0	8696	100,0
z tego według czasu pozostawania bez pracy w miesiącach				
Do 1 miesiąca	556	7,62	834	9,59
Od 1 – 3 miesięcy	1329	17,89	1682	19,34
Od 3 – 6 miesięcy	1340	18,03	1486	17,09
Od 6 – 12 miesięcy	1477	19,88	1572	18,08
Powyżej 12 miesięcy	2718	36,58	3122	35,90

Wykres Nr 6

Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy, stan na koniec 2011 i 2012 roku

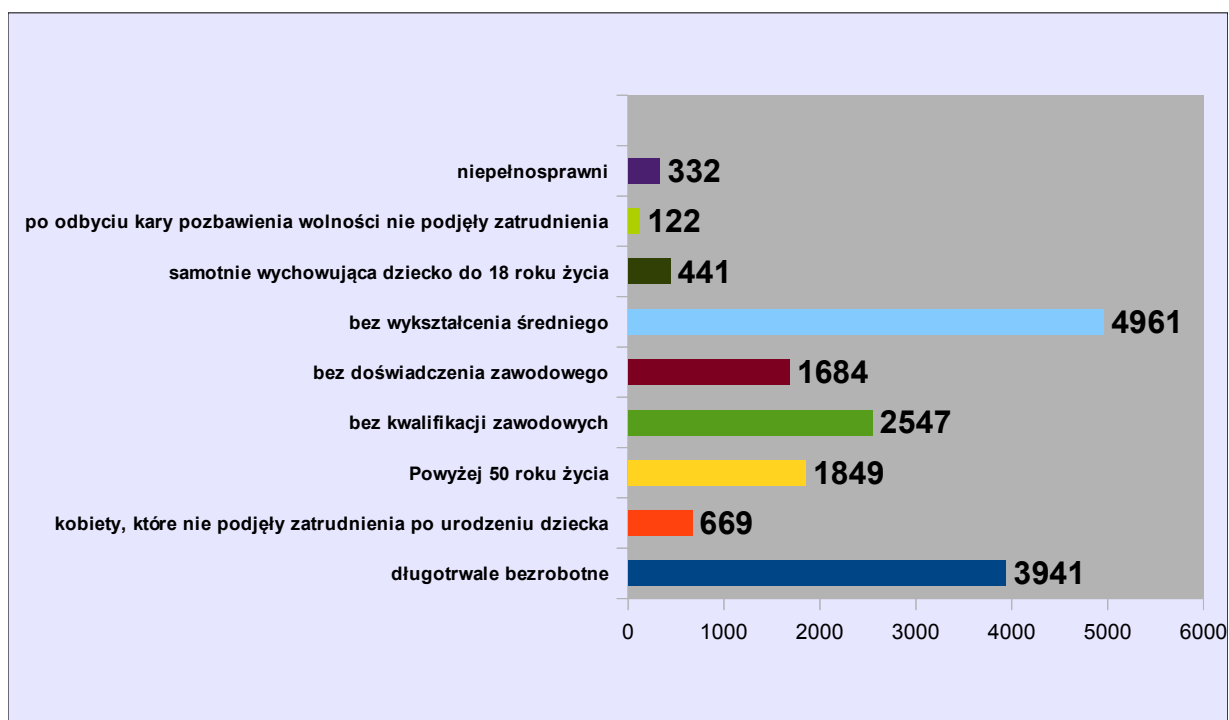

Z powyżej prezentowanych danych wynika, że największy wzrost liczby osób bezrobotnych obserwujemy w grupie bezrobotnych pozostających w ewidencji powyżej 12 m-cy, następnie w grupie od 1 do 3 m-cy, do 1 miesiąca, od 3 do 6 m-cy. Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu podejmuje wszelkie działania mające na celu aktywizację osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy poprzez obejmowanie tych osób dostępnymi usługami i instrumentami rynku pracy.

Na koniec 2012r. 778 osób znajdowało się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Wykres Nr 7

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2012r.

Największą grupę osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby bez wykształcenia średniego oraz osoby długotrwale bezrobotne, najmniejszą zaś osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.

3. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE ŻYWIECKIM WEDŁUG ZAWODÓW

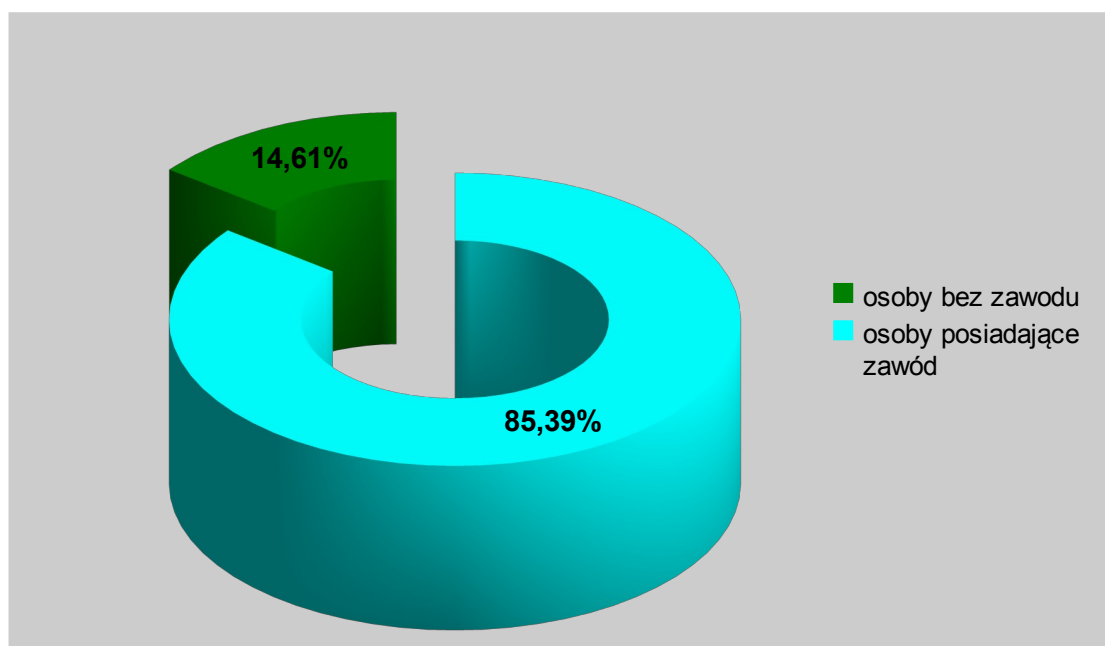
Zawód to zbiór zadań wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki.

Wśród **8 696** osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu na koniec grudnia 2012r. znajdowało się:

- 1 271 osób bez zawodu;
- 7 425 osób posiadających zawód.

Wykres Nr 8

Osoby bezrobotne posiadające zawód i bez zawodu na koniec 2012r.

Grupa osób „bez zawodu” obejmuje osoby zarówno nie posiadające kwalifikacji zawodowych poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu, jak również osoby bez doświadczenia zawodowego, które były zatrudnione, wykonywały inną pracę zarobkową lub prowadziły działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 6 miesięcy. Powyższe osoby posiadają wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz gimnazjalne i poniżej.

Na koniec 2012r. w ewidencji bezrobotnych figurowało 150 osób bez zawodu zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy oraz 206 osób bez zawodu, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły szkołę.

Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu podejmuje działania, które pomagają zwalczać problem bezrobocia wśród osób bez zawodu, osób długotrwale bezrobotnych lub osób kończących naukę. W tym celu Urząd oferuje szereg usług i instrumentów rynku pracy, które pozwalają powrócić lub zaistnieć na rynku pracy, zwiększyć mobilność zawodową, a także odpowiednio zaplanować i sprecyzować cele zawodowe. Wskazane grupy mogą przede wszystkim skorzystać z usługi

poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy lub organizacji szkoleń.

W poniższej tabeli zaprezentowano 15 zawodów pod względem liczby osób bezrobotnych, w której zawarto napływ osób w danym zawodzie oraz liczbę osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy. W zestawieniu nie uwzględniono osób bez zawodu.

Tabela Nr 6
Klasyfikacja 15 zawodów według największej liczby osób zarejestrowanych w 2012r.

Lp	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych na koniec 31.12.2012r.	Napływ bezrobotnych od stycznia do grudnia 2012r.	Liczba osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 miesięcy)
1	Sprzedawca	480	497	183
2	Krawiec	286	228	137
3	Stolarz	196	223	52
4	Robotnik placowy	196	212	75
5	Robotnik budowlany	194	221	68
6	Robotnik gospodarczy	177	121	92
7	Ślusarz	170	175	65
8	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	163	139	75
9	Technik mechanik	161	196	49
10	Kucharz	160	155	58
11	Tokarz w metalu	146	122	65
12	Kucharz małej gastronomii	128	136	31
13	Murarz	110	130	26
14	Fryzjer	101	116	32
15	Mechanik samochodów osobowych	99	108	31

Należy stwierdzić, że najwięcej osób bezrobotnych i poszukujących pracy posiada zawód: **sprzedawca, krawiec, stolarz, robotnik budowlany, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany**. Wskazane zawody nie tylko stanowią najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych, ale również generują długotrwałe bezrobocie.

Warto zauważyć, iż zawód: sprzedawca corocznie osiąga najwyższą pozycję w zestawieniach obrazujących liczbę bezrobotnych w poszczególnych zawodach. Związane jest to z dużą rotacją pracowników w branży handlowej. Zawód ten nie wymaga określonego poziomu i rodzaju wykształcenia oraz wysokich kwalifikacji zawodowych i można go uzyskać poprzez ukończenie szkoleń lub wykonywanie pracy na tym stanowisku.

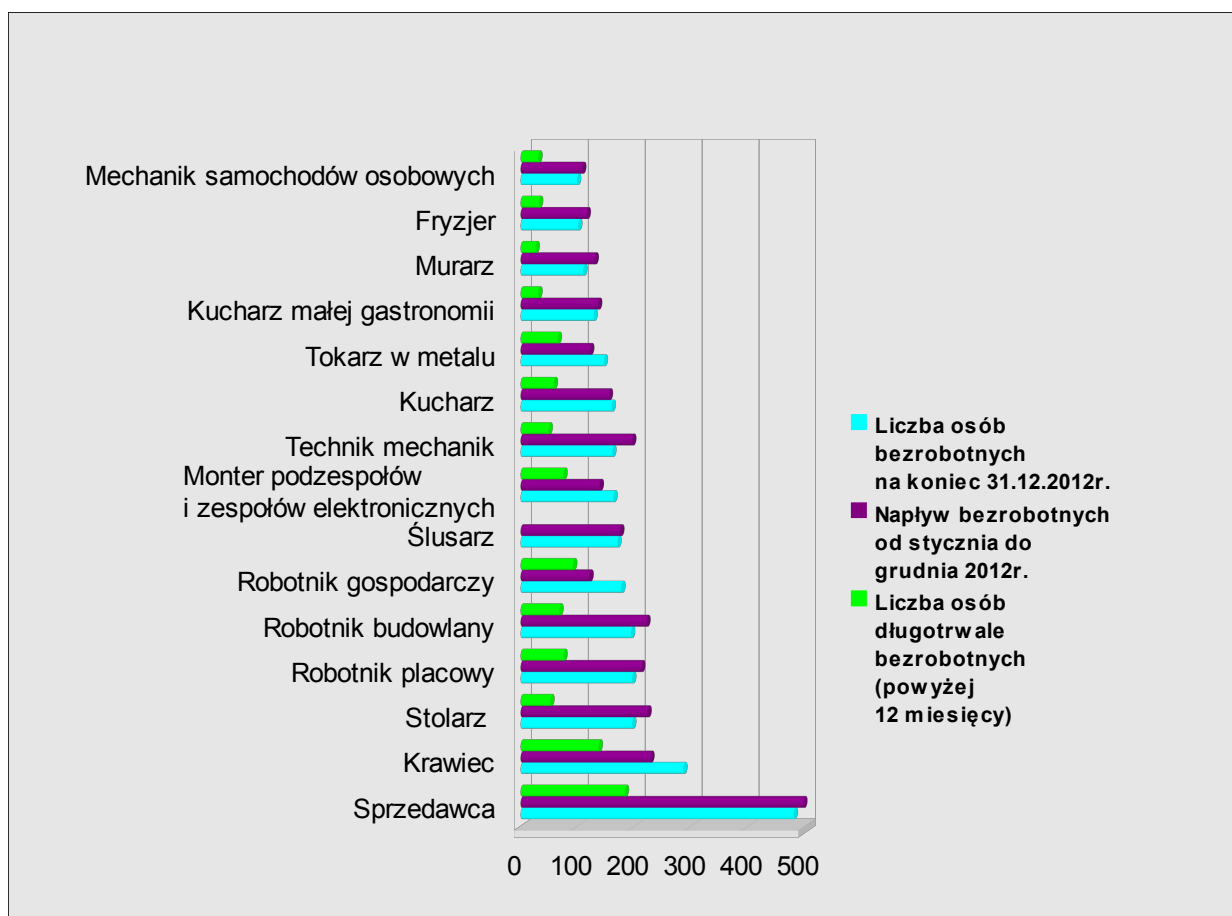
Analizując zestawienia osób bezrobotnych według zawodu z poprzednich lat można zaobserwować, że nadal dominują zawody takie jak: ślusarz, tokarz w metalu czy krawiec, pomimo braku napływu absolwentów kształconych w tych kierunkach. Wynika to z faktu, że osoby w powyższych zawodach od kilku lat

pozostają w rejestrze tutejszego Urzędu jako osoby długotrwale bezrobotne, a posiadany zawód zdobyły tylko ze względu na brak innych kierunków kształcenia oferowanych przez szkoły. Z analiz przeprowadzanych przez pośredników pracy oraz rozmów doradczych wynika, że w zdecydowanej większości osoby bezrobotne, zarejestrowane jako ślusarz, tokarz w metalu, czy krawiec nigdy nie wykonywały tych zawodów.

Osoby bezrobotne reprezentujące zawody zawarte w powyższej tabeli mają trudności ze znalezieniem pracy. Często można zauważyć sytuację, gdzie osoba bezrobotna posiada zawód wymagany w ofercie pracy, jednak nie spełnia ona innych oczekiwań, umiejętności i uprawnień stawianych przez pracodawcę.

Wykres Nr 9

Klasyfikacja 15 zawodów według największej liczby osób zarejestrowanych w 2012r.

Wskazane zawody z roku na rok stanowią najliczniejszą grupę wśród osób zarejestrowanych, ale należy zaznaczyć, że właśnie w tych zawodach najczęściej wpływają oferty pracy, w tym również subsydiowane.

4. ANALIZA OFERT PRACY W POWIECIE ŻYWIECKIM WEDŁUG ZAWODÓW

Analiza ofert pracy wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu pozwala określić m.in. skalę nadwyżki i deficytu zasobów pracy, w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

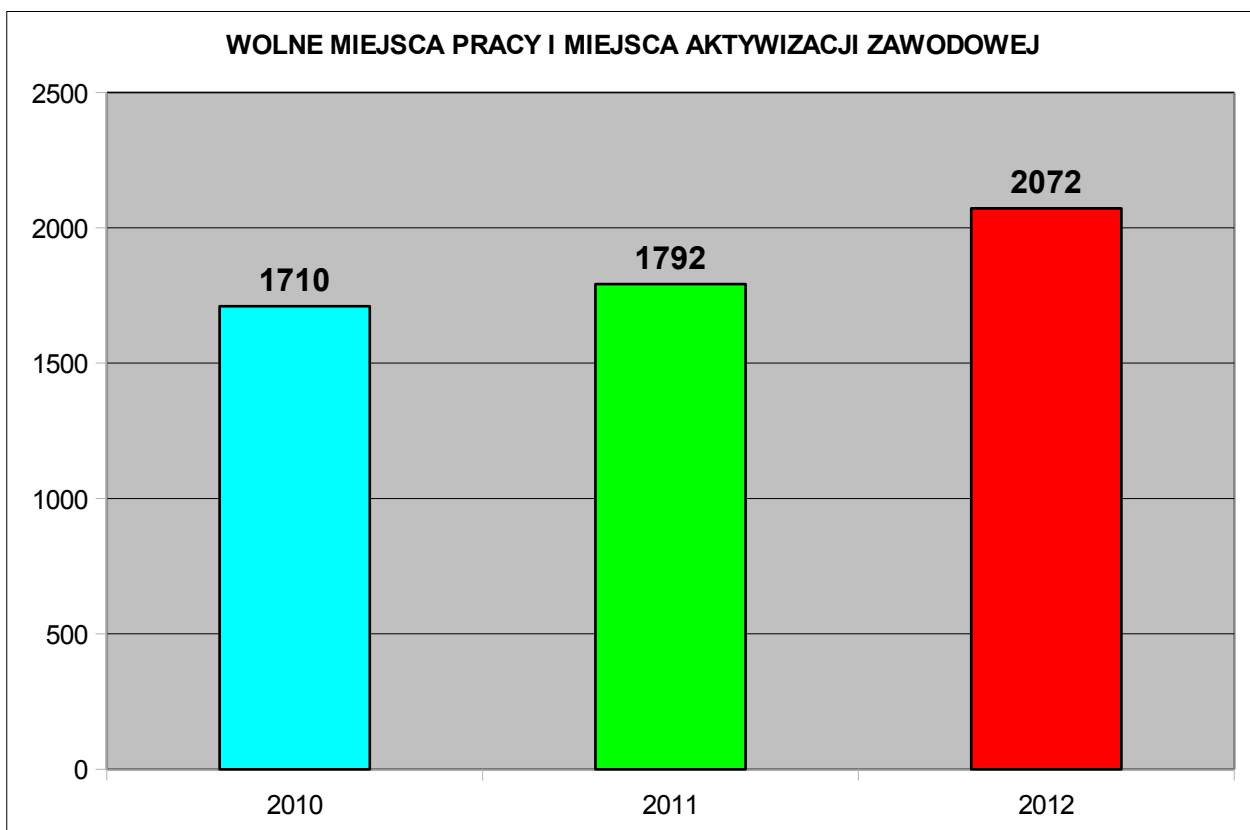
W okresie od 1 stycznia 2012r. do końca grudnia 2012r. do tutejszego Urzędu zgłoszono **2 070 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, przez które należy rozumieć:

- wolne miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej - m.in.: krajowe oferty pracy, prace interwencyjne, roboty publiczne, oferty pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.
- miejsca aktywizacji zawodowej - m.in.: miejsca stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych.

Porównując liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2012r. do liczby z 2010r. należy stwierdzić, że zwiększyła się ona o 362 miejsca pracy, natomiast w stosunku do 2011r. o 280 miejsca pracy.

Wykres Nr 10

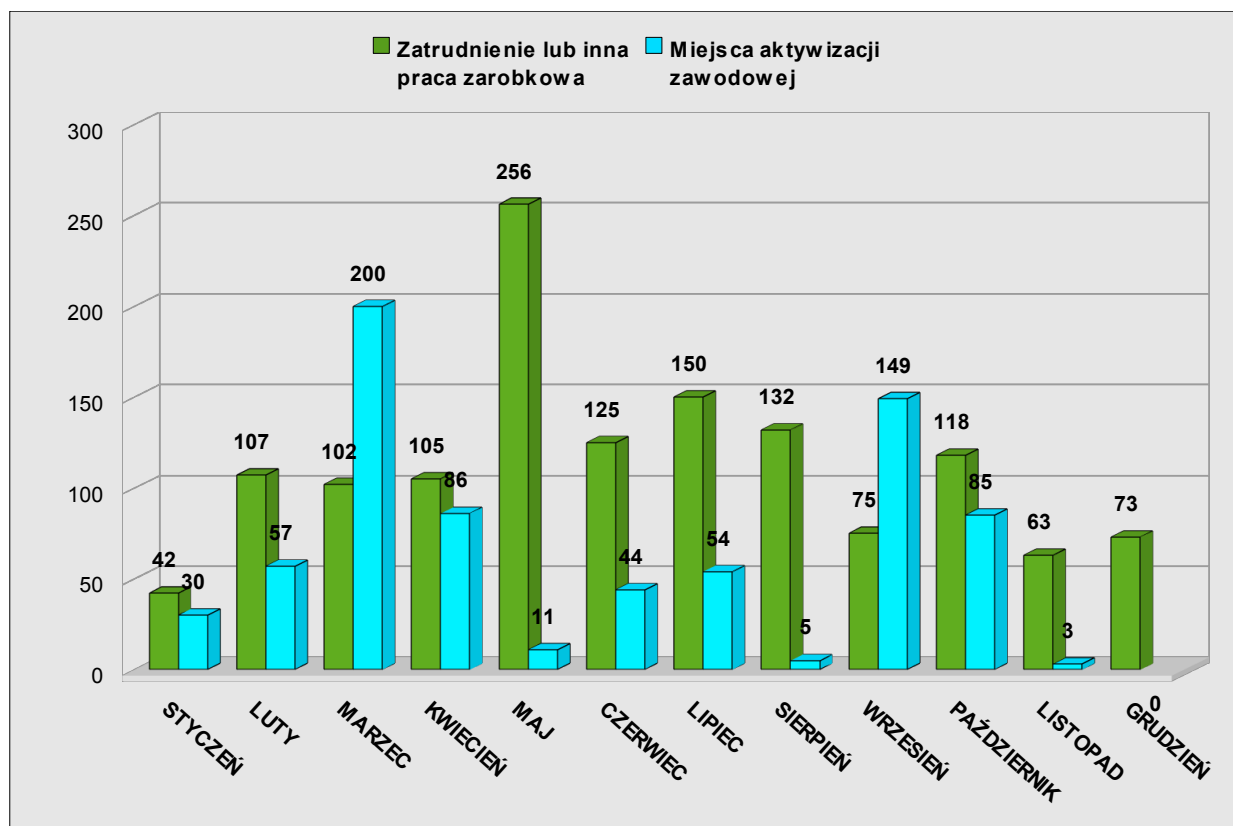
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2010r., 2011r. i 2012r.

W ogólnej liczbie **2 072** zgłoszonych wolnych miejsc pracy: **1 348** stanowiły oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, natomiast **724** stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej.

Wykres Nr 11

Oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w PUP w Żywcu w 2012r.

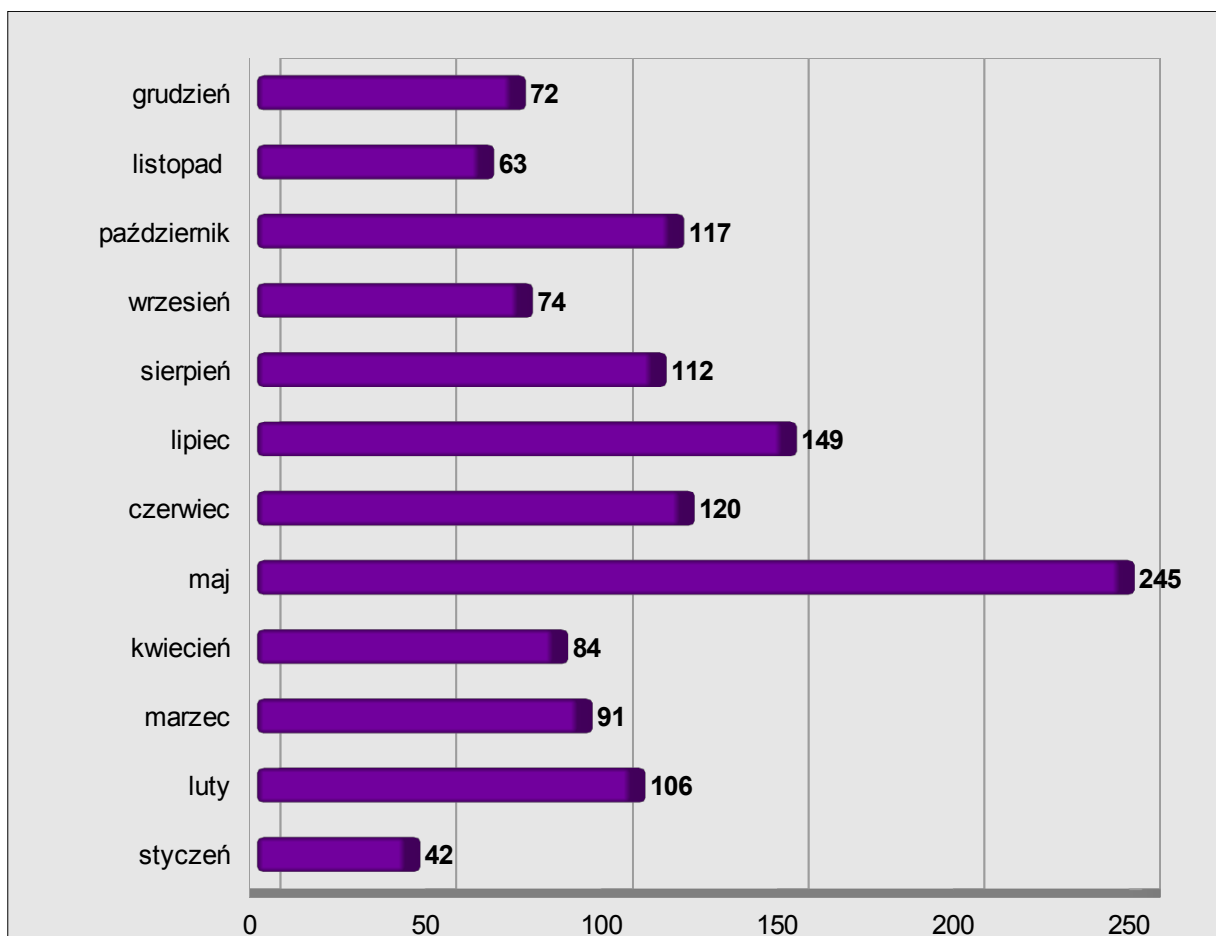
Z powyższego wykresu wynika, że w 2012r. najwięcej ofert odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszono w miesiącu maju, z czego 76 wolnych miejsc pracy oferował powstający na terenie Żywca nowy supermarket Kaufland Polska Sp. z o.o. Możemy również zauważyć wzrost ilości miejsc aktywizacji zawodowej w miesiącu marcu 2012r.

Rynek pracy w powiecie żywieckim charakteryzuje się sezonowością, która sprawia że w ostatnich i pierwszych miesiącach roku liczba zgłaszanych ofert pracy jest o wiele mniejsza niż w II i III kwartale, gdzie następuje wzrost liczby ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców krajowych.

Poniżej zestawiono liczbę krajowych ofert pracy (niesubsydiowanych), które w badanym okresie wpłynęły do tutejszego Urzędu.

Wykres Nr 12

Krajowe oferty pracy zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w 2012r.

Z uwagi na fakt, że nie wszyscy pracodawcy wyrażają chęć poszukiwania pracownika przez publiczne służby zatrudnienia Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu nie posiada informacji o wszystkich wolnych miejscach pracy na lokalnym rynku pracy.

W celu pozyskania informacji o wolnych miejscach pracy tutejszy Urząd przeprowadza wizytacje w zakładach pracy, podczas których oferowane są usługi Urzędu, w tym także możliwość zgłaszania krajowych ofert pracy i pomoc w doborze odpowiednich kandydatów do pracy. W okresie od stycznia 2012r. do grudnia 2012r. przeprowadzono wizytacje w **469** zakładach pracy działających na terenie powiatu żywieckiego. W wyniku wizytacji nawiązano współpracę ze **107** nowymi zakładami pracy oraz pozyskano **46** miejsc pracy.

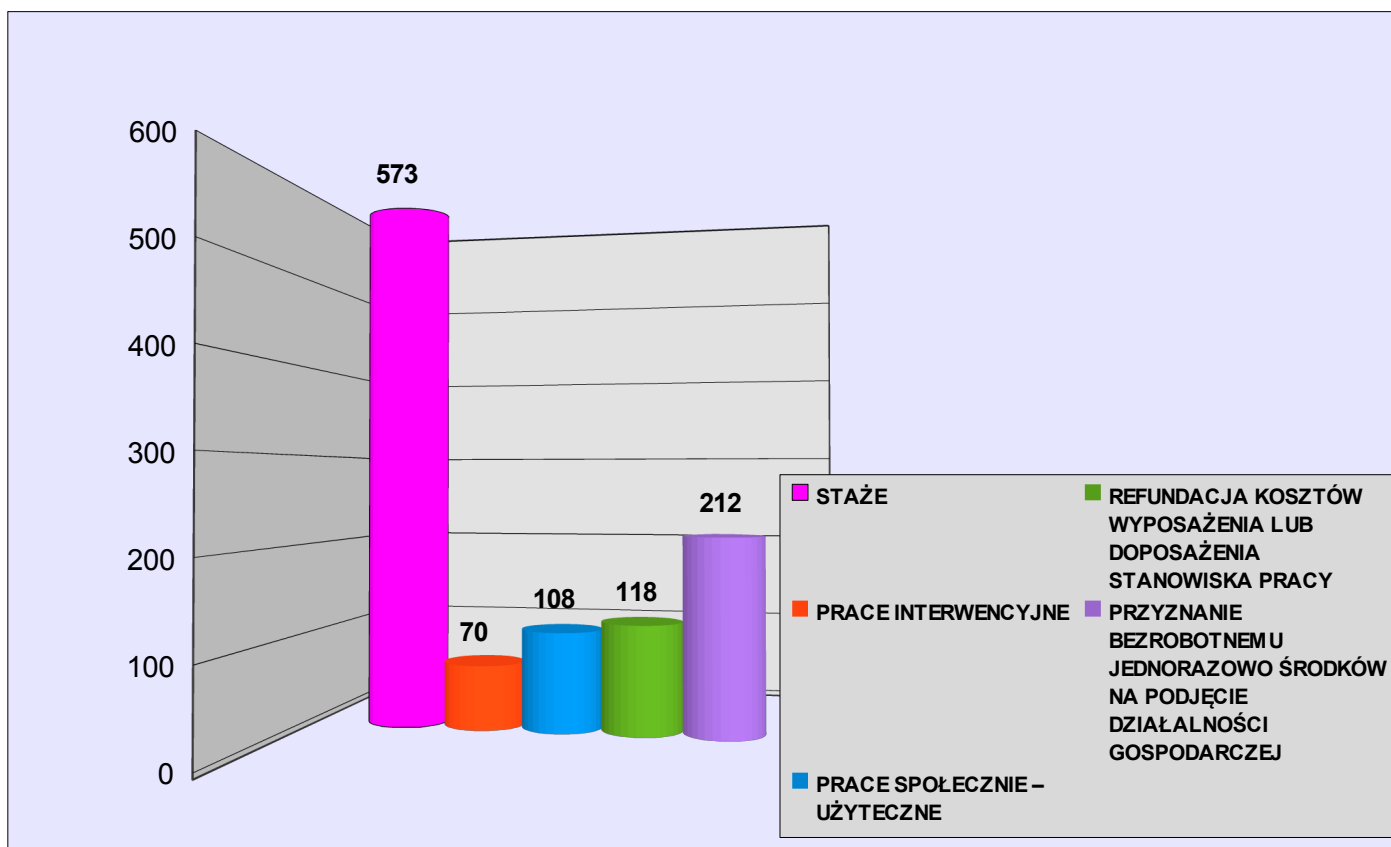
Należy zaznaczyć, że pracodawcy mają również możliwość zgłaszania ofert pracy w Lokalnych Punktach Informacyjno-Konsultacyjnych działających na terenie gminy: Jeleśni, Rajczy, Ujsół, Milówki, Węgierskiej Górki i Ślemienia. Ponadto w Lokalnych Punktach można uzyskać informację na temat usług i instrumentów rynku pracy świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu oraz otrzymać informację o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. W 2012 do Lokalnych Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych zgłoszono **64** oferty pracy.

Pracodawcom, którzy zgłosili ofertę pracy tutejszy Urząd proponuje zorganizowanie giełdy pracy. W 2012r. Urząd zorganizował **31** giełd pracy,

w których uczestniczyło **748** osób bezrobotnych, z których **64** osoby podjęły pracę. Giełdy pracy zostały zorganizowane dla następujących stanowisk pracy: sprzedawca, kasjer, stolarz, brukarz, handlowiec, kucharz, kelner, blacharz samochodowy, pracownik ogólnobudowlany, pracownik biurowy, fryzjer.

Podobnie jak w poprzednich okresach, tak i w 2012r. dużym zainteresowaniem cieszyły się subsydiowane formy zatrudnienia.

Wykres Nr 13
Subsydiowane formy zatrudnienia w 2012r.

Z powyższego wykresu wynika, że najwięcej osób bezrobotnych w 2012r. skierowano do odbywania stażu, a następnie na refundowane stanowisko pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Na przełomie ostatnich lat staż stał się najpopularniejszą formą aktywizacji wśród osób bezrobotnych. Organizacja tej formy wsparcia przynosi obopólną korzyść: osoba bezrobotna ma szansę na zdobycie nowych doświadczeń zawodowych i nabycie praktycznych umiejętności do pracy; pracodawca otrzymuje świadczenie pracy bez ponoszenia kosztów oraz ma możliwość sprawdzenia stażysty pod kątem jego ewentualnego, późniejszego zatrudnienia.

Najwięcej wolnych miejsc pracy w 2012r. adresowanych było do osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, w następnej kolejności oferty pracy skierowane były do osób z wykształceniem średnim i podstawowym. Najmniej ofert pracy adresowanych było do osób posiadających wykształcenie wyższe.

Analiza ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w 2012r. pozwoliła na stworzenie rankingu 15 zawodów, na które odnotowano największe zapotrzebowanie.

Tabela Nr 7
Oferty pracy według zawodów w powiecie żywieckim w 2012r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2012r.
1	522301	Sprzedawca	207
2	515303	Robotnik gospodarczy	188
3	411004	Technik prac biurowych	161
4	931301	Robotnik budowlany	93
5	721204	Spawacz metodą MAG	68
6	932913	Sortowacz	46
7	214603	Inżynier górnik-górnictwo węgla kamiennego	40
8	523002	Kasjer handlowy	40
9	821302	Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	40
10	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	39
11	512001	Kucharz	38
12	752205	Stolarz	34
13	711202	Murarz	32
14	332203	Przedstawiciel handlowy	32
15	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	26

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2012r. lokalni pracodawcy najczęściej poszukiwali osób w zawodzie: sprzedawca oraz kasjer handlowy. Zapotrzebowanie na wskazane zawody zgłaszały zarówno małe przedsiębiorstwa handlowo-usługowe, jak również dwa nowo powstałe na terenie Żywca supermarkety.

Lokalni pracodawcy często zgłaszali również oferty pracy dla robotników gospodarczych. Należy jednak zaznaczyć, że znaczną część ofert pracy w tym zawodzie stanowiły miejsca pracy subsydiowanej m.in. prace społecznie-użyteczne oraz prace interwencyjne. Z kolei wśród osób kierowanych do odbycia stażu dominował zawód: technik prac biurowych.

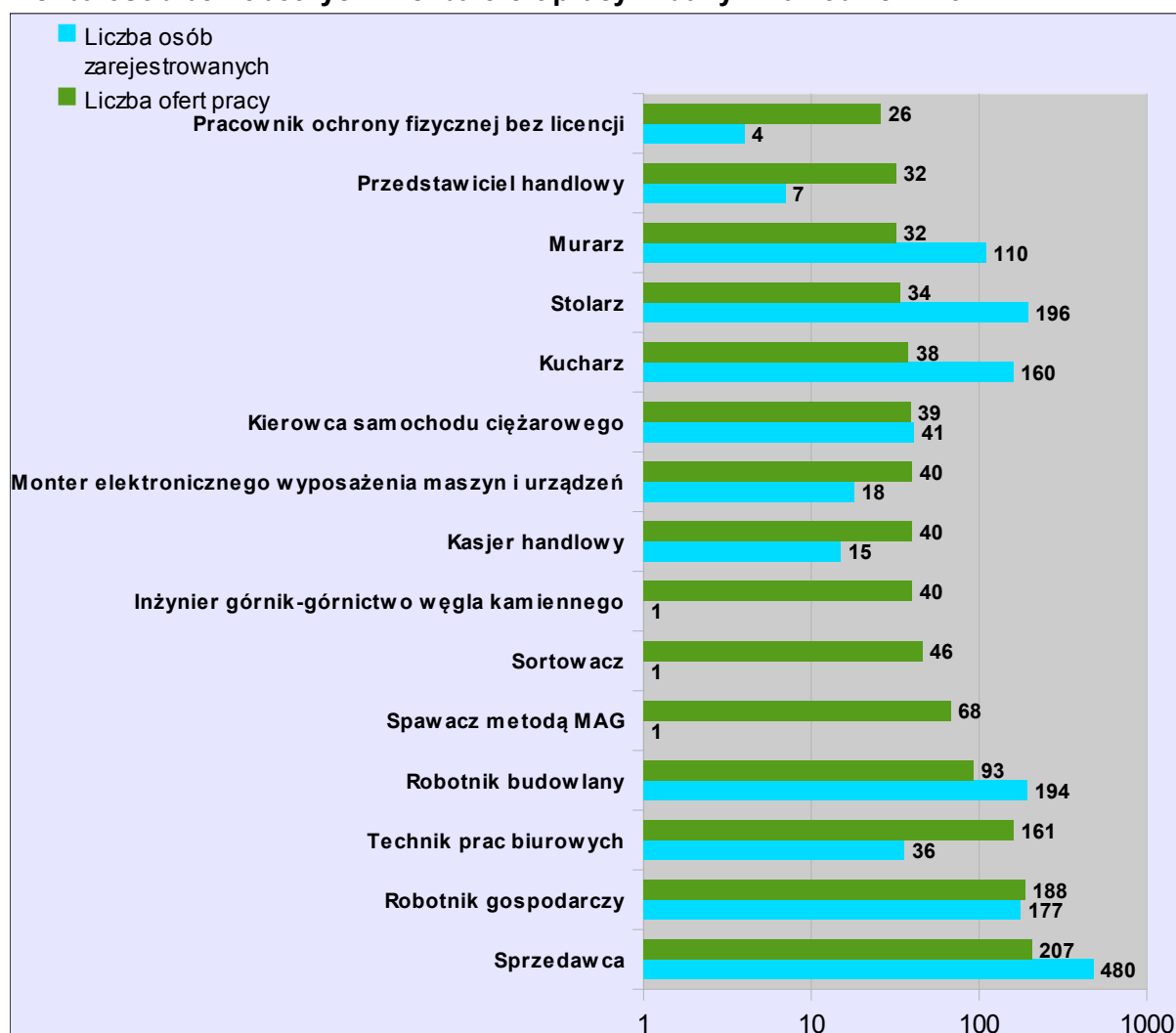
Wolne miejsca pracy w minionym roku zgłosiła również Kopalnia Węgla Kamiennego, która poszukiwała osób w zawodzie: inżynier górnik-górnictwo węgla kamiennego. Oferta pracy zawierała dane identyfikujące pracodawcę i została upowszechniona również wśród innych powiatowych urzędów pracy.

Warto wspomnieć o ofertach pracy w branży budowlanej takich jak: robotnik budowlany, murarz, tynkarz, które najczęściej składane były w miesiącach wiosennych i skierowane były przede wszystkim do osób posiadających doświadczenie zawodowe.

Poniższy wykres przedstawia 15 zawodów o największej liczbie ofert pracy oraz liczbę osób w danym zawodzie, zarejestrowanych według stanu na koniec grudnia 2012r.

Wykres Nr 14

Liczba osób bezrobotnych i liczba ofert pracy w danym zawodzie w 2012r.

Należy zauważyć, że na koniec 2012r. w rejestrze osób bezrobotnych w zawodzie: sprzedawca - figurowało o 273 osoby więcej niż liczba zgłoszonych ofert pracy. Podobnie w przypadku oferty pracy w zawodzie: stolarz, gdzie na 34 zgłoszone wolne miejsca pracy przypadało aż 196 osób. Odwrotnie kształtowała się sytuacja w przypadku ofert pracy dla osób w zawodzie: spawacz metodą MAG, gdzie na 68 ofert pracy przypadała 1 osoba, czy też w zawodzie: sortowacz, gdzie na 46 ofert pracy przypadała również 1 osoba.

Warto wskazać, że zawody takie jak: robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, sprzedawca, murarz, czy też kucharz co roku określane są jako najczęściej poszukiwane zawody na lokalnym rynku pracy. Pomimo, że liczba osób bezrobotnych w tych zawodach przewyższa liczbę zgłaszanych ofert pracy, to właśnie osoby posiadające te zawody miały największe szanse na podjęcie zatrudnienia.

Analizując propozycje zatrudnienia pod względem grup zawodowych, do których zostały one skierowane wyraźnie widać przewagę ofert pracy w grupie: pracownicy usług osobistych m.in.: kucharze, kelnerzy, barmani, fryzjerzy, kosmetyczki oraz w grupie: sprzedawcy i pokrewni, w tym m.in.: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), kasjerzy i sprzedawcy biletów, sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/ internetowej. Następnie dominują oferty pracy

dla sekretarek, operatorów urządzeń biurowych i pokrewnych, a także dla robotników pomocniczych w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie m.in.: robotników pomocniczych w budownictwie ogólnym i pakowaczy.

Tabela Nr 8

Oferty pracy według grup zawodowych zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w 2012r.

Lp.	Kod dwucyfrowy grupy zawodów	Nazwa grupy zawodu	Oferty pracy zgłoszonych w 2012r. – udział %
1	51	Pracownicy usług osobistych	13,76
2	52	Sprzedawcy i pokrewni	13,76
3	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	9,42
4	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	8,30
5	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	7,29
6	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	6,57
7	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	4,20
8	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	3,96
9	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	3,76
10	82	Monterzy	3,62
11	24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2,27
12	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	2,07
13	91	Pomoce domowe i sprzątaczk	1,64
14	23	Specjaliści nauczania i wychowania	1,59
15	54	Pracownicy usług ochrony	1,54

Biorąc pod uwagę ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie żywieckim w 2012r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy możemy wskazać grupy zawodowe mające niskie szanse na znalezienie zatrudnienia. Do tych grup należeli: rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby, przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni, rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni, specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury, średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, rolnicy produkcji towarowej, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni.

5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE ŻYWIECKIM

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzona została w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Właściwa interpretacja danych wymaga zapoznania się z definicją wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów.

W – Wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów (iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłoszonych w danym roku do średniej miesięcznej napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie)

Do obliczenia wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów zastosowano wzór:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

W - to wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów;

O - to średnia miesięczna liczba ofert pracy w 2012r.

B - to średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w w 2012r.

Do obliczenia średniej miesięcznej nadwyżki (deficytu) podaży siły roboczej w 2012r. zastosowano wzór:

$$\overline{N}_I^k = \overline{B}_I^k - \overline{O}_I^k$$

gdzie:

N - to średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej;

B - to średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012r;

O - to średnia miesięczna liczba ofert pracy w 2012r.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2012r. została dokonana w oparciu o **892** profesje.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28.02.2013r. w raporcie, dotyczącym zawodów deficytowych i nadwyżkowych zawarto jedną tabelę z 30 zawodami deficytowymi i jedną tabelę z 30 zawodami nadwyżkowymi według intensywności deficytu (nadwyżki) na poziomie 6-cyfrowego kodu zawodu. W tabelach nie uwzględniono maksymalnych deficytów i nadwyżek oraz zawodów tzw. „pozostałych” czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 9 i 0.

5.1 Zawody deficytowe

Przez zawód deficytowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

$$W > 1,1$$

Im wyższy wskaźnik deficytu „W”, tym większe szanse osób reprezentujących zawody wymienione poniżej w tabeli na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Tabela Nr 9
Zawody deficytowe w powiecie żywieckim w 2012r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012r.	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w 2012r.	Wskaźnik intensywności (deficytu) zawodów
1	721204	Spawacz metodą MAG	5,6667	0,0833	-5,5833	68,0000
2	214603	Inżynier górnik – górnictwo węgla kamiennego	3,3333	0,08333	-3,2500	40,0000
3	932913	Sortowacz	3,8333	0,1667	-3,6667	23,0000
4	531103	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	1	0,0833	-0,9167	12,0000
5	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	1,3333	0,1667	-1,1667	8,0000
6	251401	Programista aplikacji	0,5000	0,0833	-0,4167	6,0000
7	132301	Kierownik budowy	0,9167	0,1667	-0,7500	5,5000
8	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	2,1667	0,4167	-1,7500	5,2000
9	811104	Operator koparki	0,4167	0,0833	-0,3333	5,0000
10	712303	Tynkarz	1,2500	0,2500	-1,0000	5,0000
11	332203	Przedstawiciel handlowy	2,6667	0,5833	-2,0833	4,5714
12	132101	Główny technolog	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
13	421103	Kasjer bankowy	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
14	524302	Konsultant/ agent sprzedaży bezpośredniej	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
15	834104	Kierowca ciągnika rolniczego	0,3333	0,0833	-0,2500	4,0000
16	524404	Telemarketer	0,6667	0,1667	-0,5000	4,0000

17	411004	Technik prac biurowych	13,4167	3,4167	-10,0000	3,9268
18	711601	Brukarz	1,5833	0,5000	-0,0833	3,1667
19	333105	Spedytor	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
20	234202	Wychowawca małego dziecka	0,2500	0,0833	-0,1667	3,0000
21	821302	Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	3,3333	1,3333	-2,0000	2,5000
22	325905	Opiekunka dziecięca	0,5000	0,2500	-0,2500	2,0000
23	325907	Terapeuta zajęciowy	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
24	343203	Florysta	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
25	343901	Animator kultury	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
26	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
27	621001	Drwal/pilarz drzew	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
28	621003	Wozak zrywkarz	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
29	723101	Mechanik autobusów	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000
30	821902	Monter mebli	0,1667	0,0833	-0,0833	2,0000

Największy deficyt wśród zawodów poszukiwanych w 2012r. w powiecie żywieckim stanowił zawód: spawacz metodą MAG. Praca we wskazanym zawodzie wymaga nie tylko zdobycia odpowiednich uprawnień zawodowych, które z pewnością nie należą do łatwych i tanich, ale również jest ona wykonywana w specyficznych warunkach. Spawacz zatrudniany jest w każdym sektorze przemysłu. Największy popyt na tych specjalistów zgłaszany jest przez średnie i duże przedsiębiorstwa, które zazwyczaj związane są z branżą budowlaną i metalową. Bez wątplenia zawód spawacza metodą MAG, jak również zawód spawacza metodą MIG lub TIG znajdują się w czołówce poszukiwanych i dobrze wynagradzanych europejskich zawodów.

Duży wskaźnik intensywności deficytu wykazuje również zawód: inżynier górnik – górnictwo węgla kamiennego, który w 2012r. poszukiwany był przez Kopalnię Węgla Kamiennego. W kopalniach województwa śląskiego można zauważyć powiększający się deficyt osób przygotowanych do pracy w średnim i wyższym dozorcze. Zapotrzebowanie na powyższy zawód wynika z faktu, że górnictwo stało się obecnie bardziej unowocześnioną gałęzią przemysłu z ciągami transportowymi pracującymi bezobsługowo pod ziemią, czy maszynami wykorzystującymi w pracy systemy nawigacji satelitarnej. Z uwagi na to, że w rejestrze osób bezrobotnych tutejszego Urzędu figurowała tylko jedna osoba w tym zawodzie zgłoszona oferta pracy została upowszechniona również na terenie innych powiatowych urzędów pracy.

Podobnie jak w 2011 roku w gronie zawodów deficytowych znalazł się również zawód: sortowacz. Wskaźnik intensywności deficytu wskazanego zawodu w ubiegłym roku wynosił 31,5000, natomiast w 2012r. zmniejszył się on do liczby 18,0000. Oferty pracy w tym zawodzie zgłaszane były przez Agencję Zatrudnienia, która oferowała pracę na terenie Niemiec.

W grupie zawodów deficytowych znalazły się również zawody takie jak: opiekunka dzieci w drodze do szkoły, opiekunka dziecięca czy wychowawca małego

dziecka. Wskazane zawody stanowiły przede wszystkim miejsca pracy subsydiowanej, tj. prace interwencyjne oraz staże. Najczęściej osoby do opieki nad dziećmi poszukiwane są przez publiczne przedszkola, jak i punkty przedszkolne zlokalizowane na terenie powiatu żywieckiego.

Jak wynika z opracowanej tabeli zawodów deficytowych na lokalnym rynku pracy nadal brakuje wykwalifikowanych lub doświadczonych pracowników zajmujących się sprzedażą produktów lub usług Firmy, posiadających znajomość technik handlowych i negocjacyjnych. Do takich zawodów należą: przedstawiciel handlowy, specjalista do spraw sprzedaży, konsultant/agent sprzedaży bezpośredniej, telemarketer. Często praca w powyższych zawodach wymaga dużej dyspozycyjności, a także mobilności, dlatego dodatkowym wymogiem stawianym przez pracodawców jest posiadanie prawa jazdy kat. B lub znajomość języków obcych.

Zawodami deficytowymi są zawody z grupy wykwalifikowanych pracowników budowlanych: brukarz, tynkarz, operator koparki. Osoby posiadające kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe w tych kierunkach największe szanse na znalezienie zatrudnienia mają w okresie wiosennym i letnim.

Warto dodać, że w 2012r. zawodami deficytowymi okazały się zawody, które w 2011r. zaliczały się do zawodów nadwyżkowych, w tym m.in.: technik prac biurowych lub zawodów zrównoważonych m.in.: opiekunka dzieci w drodze do szkoły, operator koparki.

Należy również zaznaczyć, że zdarzały się sytuacje kiedy pracodawcy zgłaszali oferty pracy, a w rejestrze osób bezrobotnych i poszukujących pracy nie figurowały osoby w poszukiwanych zawodach. W tym przypadku wskaźnik intensywności deficytu osiąga wartość MAX. W 2012r. do takich zawodów należał m.in: kierownik do spraw kontroli jakości, kierownik supermarketu, projektant grafiki stron internetowych, farmaceuta – zdrowie publiczne, nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog), koordynator projektów unijnych, doradca zawodowy, pośrednik w obrocie nieruchomościami, kosztorysant budowlany, biomasażysta, pracownik działu logistyki, szef kuchni (kuchmistrz), operator aplikacji komputerowych, kierownik stoiska w markecie, organizator obsługi sprzedaży internetowej, asystent nauczyciela przedszkola, strażak, spawacz metodą MIG, spawacz metodą TIG, monter wyrobów z drewna.

Biorąc pod uwagę zawody, na które występuje deficyt na lokalnym rynku pracy tutejszy Urząd organizuje szkolenia grupowe i indywidualne. W roku 2012 Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu skierował na szkolenia 256 osób zarejestrowanych. Największą popularnością wśród osób skierowanych na szkolenia indywidualne w minionym roku cieszył się kursy pn., „Operator koparko-ładowarek wszystkich typów klasy III”, „Kwalifikacja wstępna kat. C1, C1+E, C, C+E”; „Prawo jazdy kat. E do C”; „Szkolenie okresowe kat. C1, C1+E, C, C+E”, „Szkolenie Podstawowe Strażaka Jednostki Ochrony Przeciwpożarowej”.

W 2012r. Urząd zorganizował również szkolenia grupowe, na które skierował 210 osób, w zakresie m.in.: „ABC Przedsiębiorczości”, „Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych”, „Spawanie metodą MAG” oraz „Operator koparko-ładowarek wszystkich typów kl. III”.

W dzisiejszych czasach gdy konkurencja na rynku pracy jest coraz większa organizacja szkoleń pozwala osobom bezrobotnym zdobyć nowe kwalifikacje, umiejętności i kompetencje, a tym samym stać się bardziej atrakcyjnym dla potencjalnych pracodawców.

5.2 Zawody zrównoważone

Zawodami zrównoważonymi są te, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych.
 $0,9 \leq W \leq 1,1$

W rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2012r. znalazło się **28** zawodów zrównoważonych.

Tabela Nr 10
Zawody zrównoważone w powiecie żywieckim w 2012r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012r.	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w 2012r.	Wskaźnik intensywności (deficytu) zawodów
1	121902	Kierownik małego przedsiębiorstwa obsługi biznesu	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
2	214402	Inżynier mechanik-maszyny i urządzenia do obróbki metali	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
3	214607	Inżynier odlewnik	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
4	216304	Projektant wzornictwa przemysłowego	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
5	216505	Inżynier geodeta – geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
6	216601	Grafik komputerowy DTP	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
7	216602	Grafik komputerowy multimedialny	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
8	233002	Nauczyciel chemii	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
9	235301	Lektor języka angielskiego	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
10	314401	Kontroler jakości produktów spożywczych	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
11	325502	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
12	332101	Agent ubezpieczeniowy	0,2500	0,2500	0,0000	1,0000

13	333101	Agent celny	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
14	515203	Technik turystyki wiejskiej	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
15	524902	Doradca klienta	0,6667	0,6667	0,0000	1,0000
16	531104	Opiekunka dziecięca domowa	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
17	611303	Ogrodnik	0,3333	0,3333	0,0000	1,0000
18	711902	Monter reklam	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
19	712301	Monter ociepleń budynków	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
20	722312	Szlifierz metali	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
21	732304	Operator maszyn introligatorskich	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
22	742117	Serwisant sprzętu komputerowego	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
23	753606	Szewc naprawiacz	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
24	834105	Operator maszyn leśnych	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
25	834202	Operator maszyn drogowych	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
26	921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
27	932907	Pomocnik lakiernika	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
28	421104	Kasjer walutowy	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000

W grupie zawodów zrównoważonych dominowały głównie zawody adresowane do osób z wykształceniem wyższym lub specjalistów, mniej dla osób z wykształceniem zawodowym. Natomiast liczba ofert pracy zgłoszonych do tutejszego Urzędu adresowanych do tej grupy zawodów była niewielka.

Należy zwrócić uwagę, że w 2012r. do zawodów zrównoważonych zaliczamy zawody, które w 2011r. stanowiły deficyt m.in. lektor języka angielskiego, doradca klienta.

5.3 Zawody nadwyżkowe

**Przez zawód nadwyżkowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.
W < 0,9**

Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżki danego zawodu – czyli osoby reprezentujące zawody wymienione poniżej w tabeli mają większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Tabela Nr 11
Zawody nadwyżkowe w powiecie żywieckim w 2012r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2012r.	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w 2012r.	Wskaźnik intensywności (deficytu) zawodów
1	263102	Ekonomista	0,8333	7,0000	6,9167	0,0119
2	753105	Krawiec	0,2500	19,0000	18,0000	0,0132
3	512002	Kucharz małej gastronomii	0,1667	11,3333	11,1667	0,0147
4	235107	Pedagog	0,0833	5,3333	5,2500	0,0156
5	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych hotelarskich i turystycznych	0,8333	4,0833	4,0000	0,0204
6	961302	Robotnik placowy	0,4167	17,6667	17,2500	0,0236
7	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,0833	2,9167	2,8333	0,0286
8	741201	Elektromechanik	0,0833	2,9167	2,8333	0,0286
9	351203	Technik informatyk	0,1667	5,8333	5,6667	0,0286
10	713101	Malarz-tapeciarz	0,0833	2,7500	2,6667	0,0303
11	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,0833	2,5833	2,5000	0,0323
12	722314	Tokarz w metalu	0,3333	10,1667	9,8333	0,0328
13	722204	Ślusarz	0,5000	14,5833	14,0833	0,0343
14	233012	Nauczyciel języka polskiego	0,0833	2,4167	2,3333	0,0345
15	751104	Rozbieracz-wykrawacz	0,0833	2,2500	2,1667	0,0370
16	621002	Robotnik leśny	0,0833	2,2500	2,1667	0,0370
17	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,4167	9,0000	8,5833	0,0463
18	751105	Rzeźnik-wędliniarz	0,0833	1,7500	1,6667	0,0476

19	311204	Technik budownictwa	0,2500	4,1667	3,9167	0,0600
20	514207	Technik usług kosmetycznych	0,0833	1,2500	1,1667	0,0667
21	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,0833	1,2500	1,1667	0,0667
22	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	0,8333	11,5833	10,7500	0,0719
23	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0,1667	2,0833	1,9167	0,0800
24	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,3333	3,5833	3,2500	0,0930
25	751201	Cukiernik	0,5000	5,0000	4,5000	0,1000
26	721306	Blacharz samochodowy	0,3333	3,0833	2,7500	0,1081
27	751204	Piekarz	0,8333	7,4167	6,5833	0,1124
28	222101	Pielęgniarka	0,3333	2,8333	2,5000	0,1176
29	711503	Stolarz budowlany	0,5833	3,5000	2,9167	0,1667
30	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,1667	0,9167	0,7500	0,1818

Zgodnie z opracowaną tabelą ranking zawodów nadwyżkowych zawiera:

- **zawody wymagające prostych umiejętności m.in.:** robotnik placowy, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym.
- **zawody wymagające odpowiednich kwalifikacji zawodowych, wynikających z wykształcenia lub stażu zawodowego z branży:**
 - 1) budowlanej – m.in.: malarz-tapeciarz, stolarz budowlany;
 - 2) gastronomicznej – m.in.: cukiernik, kucharz małej gastronomii;
 - 3) elektrycznej – m.in.: elektromonter instalacji elektrycznych, elektromonter (elektryk zakładowy);
 - 4) medycznej – m.in.: pielęgniarka;
 - 5) przetwórczo-przemysłowej – m.in.: tokarz w metalu, ślusarz
 - 6) wędliniarskiej – m.in.: rozbieracz-wykrawacz, rzeźnik-wędliniarz;
 - 7) samochodowej – m.in.: blacharz samochodowy, mechanik samochodów osobowych, elektromechanik pojazdów samochodowych;
- **zawody wymagające wykształcenia średniego m.in.:** technik budownictwa, technik informatyk, technik usług kosmetycznych;
- **zawody wymagające wykształcenia wyższego m.in.:** specjalista do spraw rachunkowości, specjalista do spraw marketingu i handlu, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych hotelarskich i turystycznych, pedagog, nauczyciel języka polskiego.

Warto także wspomnieć o zawodach maksymalnie nadwyżkowych, tj. takich, dla których wartość wskaźnika intensywności (nadwyżki) zawodu jest równy 0,0000. Do zawodów takich należał m. in.: kierownik magazynu, fizyk, chemik, architekt wnętrz, teolog, ładowacz, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych,

akwizytor, logopeda, nauczyciel geografii, inżynier rolnictwa, betoniarz, monter-elektronik, operator suwnic.

Wśród zawodów nadwyżkowych znajdują się również zawody, na które lokalni pracodawcy już od kilku lat nie zgłaszają zapotrzebowania np.: operator maszyn przędzalniczych, cholewkarz, obuwnik, kuśnierz, tkacz, krojczy, dziewiarz, kowal.

W stosunku do osób posiadających zawody nadwyżkowe tutejszy Urząd podejmuje różnorodne działania aktywizacyjne, mające na celu zaistnienie lub powrót na rynek pracy.

Należy również zauważyć, że zawody nadwyżkowe z roku na rok mogą stać się zawodami deficytowymi i odwrotnie. Zdarza się to w szczególności w przypadku likwidacji zakładu pracy zatrudniającego specjalistów w danej dziedzinie lub w przypadku powstania nowego zakładu pracy, który zgłasza zapotrzebowanie na pracowników z określonymi kwalifikacjami zawodowymi. Przykładem zawodu deficytowego, który w poprzednich latach był zawodem nadwyżkowym jest technik prac biurowych. Podobnie zawód: malarz-tapeciarz. wykazujący niegdyś deficyt obecnie zakwalifikowano do zawodów nadwyżkowych.

Zdarzają się także sytuacje, gdy osoba bezrobotna lub poszukująca pracy posiada kilka zawodów, kwalifikujących się na lokalnym rynku pracy zarówno do zawodów nadwyżkowych, jak i zawodów deficytowych. Osoby, które zdobyły podczas swojej kariery zawodowej kilka uprawnień, czy kwalifikacji zawodowych mają zapewne większe szanse w poszukiwaniu zatrudnienia i często znajdują one pracę w zawodach pokrewnych, które stanowią deficyt lub równowagę np. sprzedawca jako kasjer handlowy lub specjalista ds. sprzedaży, technik informatyk jako serwisant sprzętu komputerowego lub grafik komputerowy, robotnik leśny jako wozak zrywkarz lub operator maszyn leśnych itp.

WNIOSKI

Przeprowadzona analiza danych zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu pozwala na sformułowanie kilku wniosków zamykających opracowany raport diagnostyczny:

1. W strukturze osób bezrobotnych największą liczbę stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, osoby zarejestrowane powyżej 12 miesięcy. Tutejszy Urząd oferował powyższym grupom podstawowe usługi rynku pracy lub inne formy aktywizacji, które pozwoliły im zaistnieć lub powrócić na rynek pracy.
2. Wśród osób zarejestrowanych nadal dużą grupę – 14,61% stanowią osoby bezrobotne bez zawodu. W stosunku do osób bez zawodu tutejszy Urząd podejmuje działania zmierzające do umożliwienia tym osobom zdobycia zawodu lub kwalifikacji.
3. Największy „napływ” osób bezrobotnych odnotowano w takich zawodach jak: sprzedawca, krawiec, stolarz, robotnik placowy, robotnik budowlany, robotnik gospodarczy, ślusarz, monter podzespołów i zespołów elektronicznych.
4. Analiza zgłoszonych ofert pracy wykazała, że pracodawcy i osoby bezrobotne zainteresowane są subsydiowanymi formami zatrudnienia, w szczególności stażem.
5. Największa ilość ofert pracy adresowana była do osób w zawodzie: sprzedawca, robotnik gospodarczy, technik prac biurowych, robotnik budowlany, spawacz metodą MAG, sortowacz, inżynier górnik – górnictwo węgla kamiennego, kasjer handlowy, monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń. Znaczna część z poszukiwanych zawodów stanowiła miejsca pracy subsydiowanej m.in. staże, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.
6. W 2012r. wzrosła liczba zgłoszonych do PUP w Żywcu wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej o 280 miejsc pracy w porównaniu do 2011r.
7. W wyniku przeprowadzonej analizy:

- **do zawodów deficytowych** w 2012r. zakwalifikowały się m.in. takie zawody jak: spawacz metodą MAG, inżynier górnik- górnictwo węgla kamiennego, sortowacz, opiekunka dzieci w drodze do szkoły, specjalista do spraw sprzedaży, programista aplikacji, kierownik budowy, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, operator koparki, tynkarz, Są to w większości zawody wymagające dodatkowych kwalifikacji, szkoleń, licencji.
- **do zawodów zrównoważonych** w 2012r. zostały zaliczone m.in.: kierownik małego przedsiębiorstwa obsługi biznesu, inżynier mechanik- maszyny i urządzenia do obróbki metali, inżynier odlewnik, projektant wzornictwa przemysłowego, inżynier geodeta – geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne, grafik komputerowy DTP, grafik komputerowy multimedialny, nauczyciel chemii.
- **do zawodów nadwyżkowych** w 2012r. należał m.in. ekonomista, krawiec, kucharz małej gastronomii, pedagog, robotnik placowy, technik informatyk, malarz-tapeciarz, tokarz w metalu. Osoby reprezentujące zawody nadwyżkowe mają problem w znalezieniu zatrudnienia, pomimo że do tutejszego Urzędu wpływają oferty pracy w tych zawodach. Przyczyną takiego stanu jest fakt, że w rejestrze osób bezrobotnych jest większa liczba osób w tych zawodach niż zapotrzebowanie na te zawody.

Opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, pomimo, że nie stanowi pełnego obrazu zjawisk zachodzących na lokalnym rynku może stać się cennym źródłem informacji do podejmowania działań, mających na celu ograniczenie zjawiska bezrobocia na rynku pracy w powiecie żywieckim.

p.o. Zastępca Dyrektora
Powiatowego Urzędu Pracy
w Żywcu
mgr Katarzyna Haręślak

Opracowały:
Iwona Łobozek
Barbara Chudy

SPIS TABEL:

Tabela Nr 1

Liczba bezrobotnych według gmin.

Tabela Nr 2

Rozliczenie „odpływu” bezrobotnych w latach 2011 i 2012 w powiecie żywieckim.

Tabela Nr 3

Liczba bezrobotnych według wieku, stan na koniec 2011 i 2012 roku.

Tabela Nr 4

Liczba bezrobotnych według wykształcenia, stan na koniec 2011 i 2012 roku.

Tabela Nr 5

Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy, stan na koniec 2011 i 2012 roku.

Tabela Nr 6

Klasyfikacja 15 zawodów według największej liczby osób zarejestrowanych w 2012r.

Tabela Nr 7

Oferty pracy według zawodów w powiecie żywieckim w 2012r.

Tabela Nr 8

Oferty pracy według grup zawodowych zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w 2012r.

Tabela Nr 9

Zawody deficytowe w powiecie żywieckim w 2012r.

Tabela Nr 10

Zawody zrównoważone w powiecie żywieckim w 2012r.

Tabela Nr 11

Zawody nadwyżkowe w powiecie żywieckim w 2012r.

SPIS WYKRESÓW:

Wykres Nr 1

Wzrost liczby bezrobotnych w poszczególnych gminach.

Wykres Nr 2

Napływ bezrobotnych w powiecie żywieckim w latach 2011 i 2012 w układzie miesięcznym.

Wykres Nr 3

Odływ bezrobotnych w powiecie żywieckim w 2012r..

Wykres Nr 4

Liczba bezrobotnych według wieku stan na koniec 2011 i 2012 roku.

Wykres Nr 5

Liczba bezrobotnych według wykształcenia stan na koniec 2011 i 2012 roku.

Wykres Nr 6

Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy stan na koniec 2011 i 2012 roku.

Wykres Nr 7

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2012r.

Wykres Nr 8

Osoby bezrobotne posiadające zawód i bez zawodu na koniec 2012r.

Wykres Nr 9

Klasyfikacja 15 zawodów według największej liczby osób zarejestrowanych w 2012r.

Wykres Nr 10

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2010r., 2011r. i 2012r.

Wykres Nr 11

Oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w PUP w Żywcu w 2012r.

Wykres Nr 12

Krajowe oferty pracy zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu w 2012r.

Wykres Nr 13

Subsydiowane formy zatrudnienia w 2012r.

Wykres Nr 14

Liczba osób bezrobotnych i liczba ofert pracy w danym zawodzie w 2012r.